

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Predsednik Državnega zbora

Številka: 00104-117/2017/7
Datum: 16. 3. 2017
Zveza: dopis št.: 020-07/17-204/2 z dne 17. 2. 2017

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE	
Prejeto:	16-03-2017
Šifra:	010-07/17-204/2
Povezava:	500-01117-7
EPA:	EU:
Sign. zn.:	
Kratica:	

Na podlagi 249. člena Poslovnika državnega zbora (Uradni list RS, 92/07 – uradno prečiščeno besedilo, 105/10 in 80/13) vam pošiljam:

- Odgovor na poslansko vprašanje Žana Mahnič v zvezi z zakonsko ureditvijo področja Biopsihologije,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 126. redni seji dne 16. 3. 2017.

Mag. Lilijana Kozlovič
generalna sekretarka

Priloga: 1

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Številka: 00104-117/2017/6

Datum: 16. 3. 2017

Odgovor na poslansko vprašanje Žana Mahniča v zvezi z zakonsko ureditvijo področja Biopsihologije

Poslanec Državnega zbora Republike Slovenije Žan Mahnič je na Vlado Republike Slovenije naslovil vprašanje v zvezi z zakonsko ureditvijo področja Biopsihologije:

Biopsihologija je javno veljavna izobraževalna smer, ki se izvaja na javno veljavni ustanovi, Fakulteti za matematiko, naravoslovje in informacijske tehnologije (UP FAMNIT), članici Univerze na Primorskem. Študijski program je zasnovan tako, da je primerljiv s sorodnimi programi v tujini. Predvideva pa zaposljivost diplomantov doma in v mednarodnem okolju.

Diplomanti biopsihologije poznajo in razlikujejo osnovne značilnosti različnih duševnih motenj in so sposobni praktičnega razumevanja etičnih principov v klinični psihologiji ter širšem področju psihologije. Osvojena znanja tekom študija jim lahko omogočajo sodelovanja pri pripravi in izvedbi individualiziranih programov za otroke s posebnimi potrebami. Prav tako imajo sposobnost empatičnega razumevanja, poslušanja in vodenja psihološkega razgovora, kar je izjemnega pomena za opravljanje svetovalnega dela na področju šolstva.

Po končanem študiju biopsihologije in kljub zgoraj pridobljenemu znanju, pa se srečujejo s formalno – pravnimi ovirami pri zaposlovanju na področju šolstva. Njihov poklic namreč nima zakonske podlage niti v Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja niti v Zakonu o socialnem varstvu. S spremembami zakonov pa bi se diplomanti študijskih programov Biopsihologija lahko vključili na trg delovne sile in bili tudi zaposljivi.

Kljub obljubam, danim s strani pristojnega ministrstva, da se bodo zadeve uredile ozirom se urejajo, pa do sedaj na tem področju ni storjenega še ničesar.

S tem v zvezi poslanec na Vlado Republike Slovenije naslavlja naslednje vprašanje:

Kako se boste lotili reševanja omenjene problematike oziroma, če ste se že, kdaj bodo zadeve urejene in kdaj se bodo diplomanti Biopsihologije lahko vključili na trg delovne sile in bili tudi zaposljivi.

Vlada Republike Slovenije podaja naslednji odgovor:

Vlada RS je glede vprašanja priznavanja kvalifikacij diplomantom študijskega programa »Biopsihologija« Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem pripravila naslednja pojasnila:

„Biopsihologija“ je samostojen študijski program prve stopnje Fakultete za matematiko, naravoslovje in informacijsko tehnologijo Univerze na Primorskem, ki ga je prvič akreditiral Svet Republike Slovenije za visoko šolstvo 18.12.2009. Vlogo je obravnavala Komisija za naravoslovje, matematiko in računalništvo pri Svetu RS za visoko šolstvo, ki je na podlagi Meril za akreditacijo visokošolskih zavodov in študijskih programov, ki so vsebovali tudi možnost za zaposlitev diplomantov, predlagala Senatu za akreditacijo pri Svetu RS za visoko šolstvo soglasje k študijskemu programu. Študijski program je bil prvič razpisan v študijskem letu 2011/2012. Po podatkih objavljenih na spletni strani Nacionalne agencije Republike Slovenije za kakovost v visokem šolstvu (v nadaljevanju: NAKVIS) dne 24.2.2017 je študijski program prve stopnje »Biopsihologija« trenutno v postopku podaljšanja akreditacije.

Upoštevajoč prvi odstavek 32. člena Zakona o visokem šolstvu (Uradni list RS, št. 32/12 - uradno prečiščeno besedilo, 40/12 - ZUJF, 57/12 - ZPCP-2D, 109/12 in 85/14; v nadaljnjem besedilu: ZViS), kot specialnega predpisa na področju visokega šolstva, študijske programe za pridobitev izobrazbe in študijske programe za izpopolnjevanje sprejme senat univerze, in sicer na predlog senata članice univerze, oziroma senat samostojnega visokošolskega zavoda. Skladno z drugim odstavkom citiranega člena pa mora univerza oziroma samostojni visokošolski zavod študijski program akreditirati pri NAKVIS, ki jo je Republika Slovenija ustanovila kot osebo javnega prava z namenom zagotavljanja kakovosti v visokem šolstvu ter za razvojno in svetovalno delo na področju, za katerega je ustanovljena (prvi odstavek 51.e člena ZViS). Študijski program z akreditacijo pri NAKVIS postane javnoveljaven, diplomanti tovrstnih študijskih programov pa pridobijo javnoveljavno izobrazbo in diplomo, ki je javna listina.

Upoštevajoč navedeno torej visokošolski zavod sam sprejema odločitve o izvajanju novih študijskih programov, pri čemer dodajamo, da je sestavni del nadaljnjega akreditacijskega postopka pri NAKVIS tudi presoja tega študijskega programa v kontekstu veljavne zakonodaje, meril in evropskih standardov kakovosti, ter tudi zaposljivosti diplomantov.

Glede težav diplomantov pri zaposlovanju je treba pojasniti, da v postopku prve akreditacije študijskega programa agencija upošteva številna merila, med drugim tudi vpetost v okolje, kar med drugim pomeni, da so ugotovljene zaposlitvene možnosti za diplomante na podlagi strokovnih analiz zavoda za zaposlovanje, pristojnih zbornic, združenj ipd. Hkrati pa to ne pomeni, da so študentom po končanem študiju ta mesta zagotovljena. Poudariti je treba tudi dejstvo, da pri obravnavani problematiki pristojno ministrstvo nima pristojnosti in vzvodov za ukrepanje. Zaradi slednjega, ne more posegati v formalnopravno ureditev študijskega programa. Pričakovati je, da bo NAKVIS v postopku ponovne akreditacije študijskega programa prve stopnje »Biopsihologija« upoštevala opozorila študentov glede zaposlovanja diplomantov.

Iz podatkov eVŠ (Evidenčnega in analitskega informacijskega sistema visokega šolstva v Republiki Sloveniji) razvidno, da je Univerza na Primorskem:

- univerzitetni študijski program prve stopnje »Biopsihologija« prvič razpisala v študijskem letu 2011/2012 – v letu 2015/16 vpisanih 131 študentov, v študijskem letu 2012/2013 vpisanih 194 študentov, v študijskem letu 2013/2014 vpisanih 207, v študijskem letu 2014/2015 vpisanih 192 in v študijskem letu 2015/2016 vpisanih 178 študentov; ter
- magistrski študijski program druge stopnje »Biopsihologija« prvič razpisala v študijskem letu 2013/2014 - vpisanih 26 študentov, v študijskem letu 2014/2015 vpisanih 47 študentov ter v študijskem letu 2015/2016 vpisanih 60 študentov.

Glede zaposljivosti diplomantov biopsihologije podajamo naslednje pojasnilo: Zakon o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZpacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 - ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13 in 88/16 – ZdZPZD; v nadaljnjem besedilu: ZZDej) v prvem odstavku 62. člena določa, da zdravstveno dejavnost lahko opravljajo zdravstveni delavci, ki imajo ustrezno strokovno izobrazbo, so strokovno usposobljeni za samostojno opravljanje dela v svojem poklicu in izpolnjujejo druge pogoje (kvalifikacija), določene s tem zakonom in z drugimi predpisi. Določene strokovne naloge s področja zdravstvenega varstva opravljajo tudi zdravstveni sodelavci z ustrezno strokovno izobrazbo nezdravstvene smeri (drugi odstavek 62. člena ZZDej).

Na podlagi določbe tretjega odstavka 62. člena ZZDej je minister za zdravje predpisal seznam poklicev za zdravstveno dejavnost, v katerem so določeni poklici zdravstvenih delavcev in zdravstvenih sodelavcev, njihovo delovno področje in stopnje zahtevnosti dela na področju zdravstvene dejavnosti.

Ministrstvo za zdravje pri vključitvi novega poklica na seznam poklicev v zdravstveni dejavnosti sledi mnenjem razširjenih strokovnih kolegijev, kakor tudi potreb zaposlitev v zdravstvu.

Program biopsihologija je po sistemu ISCED uvrščen med vede o živi naravi, po sistemu Klasius je program uvrščen na področje naravoslovje, matematika in računalništvo, in ne na področje zdravstva oziroma medicine, oziroma na področje psihologije, kot je to pri psihologu in magistru psihologije. Zato študentje biopsihologije ne pridobijo zadostnih kompetenc za delo v zdravstvu.

Hkrati je potrebno poudariti da na Ministrstvu za zdravje z izobraževalnim programom in novim poklicem biopsiholog niso bili seznanjeni do marca 2016, ko so prejeli pobudo, za vključitev študijskega programa biopsihologije kot pogoja za specializacijo iz klinične psihologije. Takim situacijam bi se lahko izognili, če bi predlagatelj novega izobraževalnega programa, pred predložitvijo slednjega v akreditacijo NAKVIS, pridobil soglasje oziroma mnenje pristojnega ministrstva, v konkretnem primeru MZ. Umestitev izobraževalnih programov s strani predlagateljev v kvalifikacijski okvir zdravstva, kljub temu da tja ne sodijo, pa ne more biti zaveza niti vodilo ministrstvu, da regulira nov zdravstveni poklic.

V zdravstvu kot zdravstveni sodelavec deluje psiholog v zdravstveni dejavnosti. Kvalifikacijo slednjega pa lahko pridobi oseba, ki je zaključila 2. stopenjski magistrski študij psihologije, pripravništvo in strokovni izpit. Torej se kot psiholog v zdravstveni dejavnosti ne more zaposliti nekdo, ki ima zaključeno zgolj prvo stopnjo študijskega programa psihologije, kot je npr. tudi v primeru biopsihologov.